

til hvor præcist man bliver sat til at løse opgaver af sin foresatte på universitetet.

Så allerede i dag har man nogle problemer i forhold til forskningsfriheden, som bliver indskrænket, og det er klart, at enhver saglig vurdering vil sige, at det her forslag sætter forskningsfriheden yderligere under pres.

Formanden:

Tak til hr. Morten Homann. Så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Per Clausen (EL):

Om ikke andet har den her debat da bragt klarhed over, at det er godt, at statsministeren, da han blandt Venstres medlemmer skulle finde en videnskabsminister, valgte at pege på den nuværende videnskabsminister og ikke på Venstres ordfører på området. For jeg vil sige, at hr. Torsten Schack Pedersen demonstrer en helt fantastisk mangel på indsigt i de diskussioner, der foregår om forskningsfrihed blandt de mennesker, der beskæftiger sig seriøst med det emne.

Det er den ene bemærkning, jeg vil gøre. Det andet, jeg så vil sige, er, at i Enhedslisten ser vi jo det her lovforslag og de andre, vi behandler om universitetsansliggender, i sammenhæng med og forlængelse af den universitetslov, der blev vedtaget tilbage, jeg mener det var i 2003, og som jo betød en klar afdemokratisering af universiteterne ud fra den devise, at ledelse er godt, og ledelse, der består af én person, er det allerbedste.

Kl. 11.15

Der findes jo historiske erfaringer med, hvad det kan føre til på samfundsplan. Om det kan føre til gode resultater på universiteterne, har vi endnu ikke mulighed for at vurdere entydigt, men vi har i hvert fald set områder, også universiteter, hvor det har givet et meget kedeligt resultat.

Men det, der jo så skulle være belønningen for at acceptere, at man fjernede det interne demokrati på universiteterne og erstattede det med et traditionelt hierarki – som politikere åbenbart bedst kan forstå – var, at så skulle universiteterne have deres frihed tilbage, de skulle have mulighed for at agere frit. Bestyrelser, rektorer og dekaner skulle have lov til at lede universiteterne uden detaljestyling fra ministeriets side.

Og så står vi her i dag med dette forslag, hvor det præcist beskrives, hvordan man skal indrette og organisere aftagerpaneler, så man kan få en dialog med samfundet, eller rettere sagt en del

af samfundet, om uddannelserne. Der er en beskrivelse af, hvordan man skal organisere og strukturere uddannelsen af ph.d.-stipendiater med – som et lille kuriosum i lovgivningen – mulighed for, at ministeren kan pålægge universiteter at udføre bestemte opgaver. Og når man går ned i bemærkningerne, er der yderligere en detaljeret beskrivelse af, hvordan man forventer at universiteterne skal lede det her.

Man kan vel sige, når man kigger på det her lovforslag, at det interessante er, at mens de studerende og universiteterne kunne konstatere, at magten på universiteterne blev flyttet op til ledelsen, så kan universitetsledelsen i dag se magten forsvinde ud af deres hænder op i Videnskabsministeriet, altså en ganske enestående centraliseringsøvelse, vi har haft, mens vi har haft en minister, som er valgt for et parti, der kalder sig liberalt.

Det, der jo er konsekvenserne her, er, at langsomt, men sikkert, får regeringen omdannet universiteterne til små fabrikker med enevældige direktører, hvor kun Gud, undskyld, ministeren kan overtrumfe beslutningerne. Men måske passer det her fabriksbillede også meget godt på den uddannelsespolitik, regeringen har, hvor det handler om at få de studerende kørt igennem uddannelsessystemet så hurtigt som muligt.

Men lysten til og viljen til og entusiasmen til at blande sig i universiteternes vilkår forsvinder, når det drejer sig om at sikre forskningsfriheden og den frie akademiske debat. Selv om det burde være klart, at en fusion mellem universiteter og sektorforskningsinstitutioner bringer både den frie forskning og den frie akademiske debat på universiteterne under pres, nøjes ministeren og hans venner i Socialdemokratiet med at sige, at der ingen ændringer er sket. De materielle forhold ændres radikalt, man laver ikke om på lovgivningen, og så siger man: Der sker ingen forandringer.

Det er politik, som er baseret på idealisme – selv om jeg i grunden ikke tror, at idealismen er så udbredt hos videnskabsministeren – og forslaget opererer også med en god portion kynisme. Også fordi man så siger, hvis vi kritiserer det her, at vi ikke har tillid til universiteterne. Jeg vil sige det på den måde, at vi har erfaringer med, hvordan sektorforskningen jo gentagne gange er blevet udsat for politisk pression – det er ingen hemmelighed – og jeg tror, vi vil se det samme i forhold til universiteterne.